

1. H. Tr. 3.9.1996 p. 8

Cyprus: Time to Head Off War and Finally Solve the Problem

By John K. Cooley

NICOSIA — The Eastern Mediterranean could be drifting toward avoidable Greek-Turkish war.

The concentrated attention of NATO members Greece, Turkey, Britain and the United States, and also Russia, as the historic ally of Orthodox Christian Greece, is needed soon for two main reasons. First, to prevent a war, and second, to prepare this island's majority (78 percent) Greek Cypriots of the south and the now dwindling Turkish Cypriot minority in the north for membership in the European Union. Talks on membership are expected to begin next year.

Some 35,000 mainland Turkish troops occupy the north. Upward of 80,000 mainland Turkish settlers enjoy the homes, farms, other property and jobs taken from the 200,000 Greek Cypriots driven south in 1974. Several thousand Turkish Cypriots had to abandon property in the south in 1974.

There is no doubt that both sides applied "ethnic cleansing," especially during communal riots a few years after independence from Britain in 1960. From 1974 on, the Turks applied it heavily. Today only two remain out of hundreds of pre-invasion mixed villages, where members of the two communities shared café and family life.

After 1974, the Greek Cypriots efficiently used modest American aid to recover. The south now prospers. In contrast, the north has grown poorer. There is a steady drain of brains and capital outward, mainly to Britain.

Two "sovereign" British military bases, 257 square kilometers in all, remained here after the rest of Cyprus became independent in 1960. If you commit a murder or just get a speeding ticket inside the base areas, you will be arrested by a British police constable and be tried before a British judge.

Crimes (including murder of a Danish woman tourist guide by three British soldiers) committed by a very few of more than 5,000 British servicemen contribute to slowly growing anti-British sentiment. President Glavkos Clerides, an RAF pilot in World War II, discourages this. He knows that Cyprus needs British support to join the EU.

Last month, two related young Greek Cypriot men, during a long-planned but harebrained effort by thousands of motorbikers from Greek Cyprus and Western Europe to cross the barbed wire and buffer zone dividing the island and ride

into the north to protest Turkish occupation, were beaten and shot to death, respectively, by Turks.

Cynical expatriates here, who believed that the Greek Cypriots' prosperity had made them indifferent to what some still call their "holocaust" of 1974, were stunned by the shock waves of emotion that swept the south.

Greek Prime Minister Costas Simitis flew in from Athens to commiserate with the Greek Cypriots and strengthen their resolve. Turkish Foreign Minister Tansu Ciller spoke at an aggressive rally in the Turkish sector of divided Nicosia. Mr. Simitis, in a first for any Greek prime minister, pledged that Greece would, unlike in 1974, go to war with Turkey if there were a new Turkish military advance in Cyprus.

There is a course of action that could halt the drift toward conflict over Cyprus. It might also open paths toward settlement of disputed Aegean Sea matters between Greece and Turkey.

Greece, Turkey and Britain, all NATO allies, were the guarantors of the treaties governing Cypriot independence. The 1960 constitution failed, due to unwise political and ethnic arrangements. The United States, Russia and possibly other permanent UN Security

Council members should join the three guarantor powers at a high-pressure Dayton-type conference. It would review and make needed changes in the 1960 arrangements.

Both ethnic communities need iron-clad guarantees of their rights. A bicameral Parliament and a return to the pre-1974 tradition of a Greek Cypriot president and a Turkish Cypriot vice president could legislate and govern.

The island's present huge military buildup should be rolled down. This means withdrawal of the 35,000 Turkish mainland troops and some of the token Greek mainland forces, and a halt to big arms purchases by both sides.

Positive spin-offs of a successful Cyprus conference, perhaps under the watchful eye of a tough international figure like Bosnia's American peacemaker, Richard Holbrooke, might do much to calm turbulent Eastern Mediterranean passions and steer this region into a more peaceful 21st century.

The writer, an ABC News correspondent and author based in Cyprus since 1991, first visited the island during the Greek-Turkish crisis of 1967. He contributed this comment to the International Herald Tribune.

“Κύπρος: Είναι καιρός να αποτραπεί ο πόλεμος και να λυθεί τελικά το θέμα”

John Cooley (Ανταποκριτής του BBC - News και συγγραφέας, εγκατεστημένος στην Κύπρο από το 1991, επισκέφθηκε για πρώτη φορά το νησί το 1967)

Λευκωσία: Η Ανατολική Μεσόγειος θα μπορούσε να παρασυρθεί σε ένα πόλεμο που μπορεί να αποφευχθεί. Χρειάζεται μεγάλη προσοχή και γρήγορα από τα μέλη του ΝΑΤΟ, Ελλάδα, Τουρκία, Μ. Βρετανία, ΗΠΑ και Ρωσία (σαν ιστορικό σύμμαχο της Ορθόδοξης Ελλάδας) για δύο κυρίως λόγους. Κατά πρώτον να προλάβουν τον πόλεμο και κατά δεύτερον να προσεγγίσουν την πλειοψηφία του νησιού (78%), τους Ελληνοκυπρίους του Βορρά και τη φθίνουσα μειονότητα των Τουρκοκυπρίων του Βορρά για την ένταξή τους στην Ε.Ε.

Οι συνομιλίες για την ένταξη προβλέπεται να αρχίσουν τον επόμενο χρόνο.

Περίπου 35.000 τούρκικα στρατεύματα από την ηπειρωτική χώρα, κατέχουν το βορρά. Πάνω από 80.000 Τούρκοι έποικοι απολαμβάνουν σπίτια, χωράφια και δουλειές των 200.00 Ελληνοκυπρίων που οδηγήθηκαν το 1974 στο Νότο.

Μερικές χιλιάδες Τούρκοι εγκατέλειψαν τις περουσίες τους στο Νότο το '74.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι και οι δύο πλευρές, εφάρμοσαν “εθνικό ξεκαθάρισμα”, ειδικά κατά τη διάρκεια ^{των} διακοινοτικών ταραχών, μερικά χρόνια μετά την ανεξαρτησία από τη Βρεταννία το 1960. Από το 1974 οι Τούρκοι ^{το} εφάρμοσαν σε μεγάλη έκταση.

Σήμερα υπάρχουν μόνο 2 χωριά όπου μοιράζονται οι κάτοικοι κοινή οικογενειακή ζωή, από τα εκατοντάδες μικτά χωριά που υπήρχαν πριν την εισβολή.

Μετά το '74 οι Ελληνοκύπριοι χρησιμοποίησαν αποτελεσματικά την Αμερικάνικη βοήθεια για να ανακάμψουν. Ο νότος τώρα ευημερεί σε αντίθεση με τον βορρά ο οποίος γίνεται όλο και φτωχότερος. Υπάρχει μια σταθερή αφαίμαξη μυαλών και κεφαλαίων προς τη Μ.Βρεταννία.

Δύο ανεξάρτητες Βρεταννικές στρατιωτικές βάσεις 257 km² συνολικά παρέμειναν εκεί μετά την ανεξαρτησία της Κύπρου. Αν διαπράξετε έγκλημα ή απλώς πάρετε κλήση για υπερβολική ταχύτητα μπορεί να συλληφθείτε από την Βρεταννική αστυνομία και να δικασθείτε από Βρεταννικό δικαστή.

Εγκλήματα όπως αυτό της Δανίδας ξεναγού από 3 Βρεταννούς στρατιώτες (υπηρετούν 5.000 Βρεταννοί) συμβάλλουν στην αργή αύξηση αντιβρεταννικού κλίματος. Ο Πρόεδρος Γλαύκος Κληρίδης, πιλότος της RAF στον 2ο Παγκόσμιο Πόλεμο, αποθαρρύνει κάτι τέτοιο. Γνωρίζει ότι η Κύπρος χρειάζεται τη στήριξη της Μεγ.Βρεταννίας για την είσοδο της Κύπρου στην Ε.Ε.

Τον προηγούμενο μήνα 2 νεαροί, συγγενείς, Ελληνοκύπριοι, ^Γ κατά τη διάρκεια προγραμματισμένης αλλά άμυαλης, επιπόλαιης προσπάθειας,

Γνωμοδότησαν
δανάσιμα από
τον Ίορμους,

από χιλιάδες μοτοσυκλετιστές Ελληνοκύπριους και Δυτικοευρωπαίους να διασχίσουν τη συρματοφραχτη ουδέτερη ζώνη που χωρίζει το νησί για να κατευθυνθούν στον βορρά προκειμένου να διαμαρτυρηθούν για την Τουρκική κατοχή.

Κυνικοί εκπατρισμένοι που βρίσκονται εδώ και πίστευαν ότι η καλοπέραση τους είχε κάνει αδιάφορους, σ' αυτό που ακόμα ονομάζουν "ολοκαύτωμα" του '74, κεραυνοβολήθηκαν από τα κύματα συγκίνησης που σάρωσαν τον Νότο.

Ο Έλληνας Πρωθυπουργός Κ.Σημίτης πέταξε από την Αθήνα για να συμπαρασταθεί στους Ελληνοκύπριους.

Η Τούρκος ΥΠΕΞ Ciller από τον τουρκικό τομέα έκανε επιθετικές δηλώσεις. Ο κ.Σημίτης δήλωσε και αυτό έγινε πρώτη φορά από Έλληνα Πρωθυπουργό ότι παρά το '74 η Ελλάδα θα προχωρήσει σε πόλεμο αν η Τουρκία κάνει στρατιωτική επέμβαση.

Υπάρχει μια δραστηριοποίηση που θα μπορούσε να σταματήσει τη σύγκρουση πάνω από τη Κύπρο.

Θα μπορούσαν επίσης να γίνουν βήματα για μια συμφωνία μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας στα επίμαχα θέματα για το Αιγαίο.

Η Ελλάδα, η Τουρκία και η Βρετανία, όλες χώρες μέλη του ΝΑΤΟ, ήταν οι εγγυητές των συνθηκών που ρύθμισαν την ανεξαρτησία της Κύπρου.

Το καθεστώς του '60 απέτυχε εξαιτίας ανόητων πολιτικών και εθνικών ρυθμίσεων.

Οι ΗΠΑ, Ρωσία και πιθανόν και άλλο μόνιμο μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας των Η.Ε θα πρέπει να καλέσουν τις 3 εγγυήτριες δυνάμεις

σε μια Διάσκεψη τύπου Dayton για να κάνουν τις απαραίτητες αλλαγές στις συμφωνίες του '60. Και οι 2 Κοινότητες χρειάζονται ισχυρές εγγυήσεις για τα δικαιώματά τους. Ένα διήμερο Κοινοβούλιο, η επιστροφή στην προ του '74 παράδοση όπου ένας Ελληνοκύπριος Πρόεδρος και ένας Τουρκοκύπριος αντιπρόεδρος θα μπορούσαν να νομοθετούν και να κυβερνούν.

Αυτό σημαίνει αποχώρηση των 35.000 Τούρκων στρατιωτών, τμήματος από τη ^{στρατιωτική} δύναμη της ηπειρωτικής Ελλάδας, και διακοπή προμήθειας μεγάλων όπλων και από τις δύο πλευρές.

Θετικά αποτελέσματα μιας επιτυχημένης συνάντησης ίσως κάτω από το άγρυπνο βλέμμα μιας ανθεκτικής διεθνούς προσωπικότητας, όπως του ειρηνευτή της Βοσνίας R. Holbrooke, θα μπορούσε να ηρεμήσει τα παραγμένα πάθη στην Ανατ. Μεσόγειο και να οδηγήσει την περιοχή σ' ένα πιο ειρηνικό 21ο αιώνα.